

A hand is shown placing a puzzle piece into a larger blue puzzle. The puzzle pieces are interlocking and the hand is positioned at the top left, with the index finger pointing down towards the puzzle.

Mitä liikenne- markkinoiden jälkikäteisarviointista voidaan oppia tuleviin uudistuksiin?

KKV-päivä 2022

Yksikön johtaja Niko-Matti Ronikonmäki
22.11.2022

Organisaatio 1.2.2022 ->

Miten liikennemarkkinat näkyvät tulevaisuuskatsauksessa?

- [Ministeriöiden tulevaisuuskatsaus 2022:](#)
Liikenteen palveluille on luotava toimivat markkinat ja peruspalvelut on varmistettava
 - Suomessa liikenteen markkinoiden toimivuudessa ja avoimuudessa on puutteita
 - Markkinat ovat tällä hetkellä sirpaloituneet eivätkä houkuttele uutta liiketoimintaa
 - Koronapandemian aikana markkinaehtoisien liikenteen palvelutaso heikkeni, koska kysyntä väheni

Ministeriöiden tulevaisuuskatsaus 2022

Yhteiskunnan tila ja päätöksiä vaativat kysymykset

VALTIONEUVOSTON JULKAISUJA 2022:58

vn.fi

Keskeisiä huomioita KKV:n selvityksistä

- Jälkiarvioinnit toteutettu korkeatasoisesti ja niissä on arvioitu myös muutoksille asetettujen tavoitteiden toteutumista
- Keskittyminen liikennemarkkinoiden sisällä tapahtuneisiin muutoksiin ollut perusteltu:
 - Kilpailun lisääminen laskenut hintoja
 - Markkinoiden toiminta muuttunut: Toimijoiden määrissä ja toimintatavoissa muutoksia
 - Muutokset eivät ole olleet yhdenmukaisia eri alueiden välillä
- Arvioinnin kohteena olevien markkinoiden riittävän tarkka määrittely olennaista
- Raportit rakentavat osaltaan tietopohjaa tulevia politiikkavalmistelun hankkeita varten

Tiedon rooli politiikkavalmistelussa

- Jälkiarviointien tuottamaa tietoa tulisi hyödyntää yksittäisissä säädöshankkeissa läpi koko valmistelun.
- Erityisesti esivalmistelussa tietopohjan kartoittamisessa sekä kohteena olevan ongelman määrittelyssä
- Perusvalmistelussa tietopohjan koonnissa sekä olennaisten vaikutusten arvioinnissa
- Toimeenpanossa ja seurannassa riittävien sekä tarkoitustenmukaisten seuranta- ja tiedonkeräyksen sopimiseksi

Lähde: [Lainvalmistelun vaikutusarviointiohje](#), 2022,
Valtioneuvoston julkaisu 2022:66

Tiedon rooli politiikkavalmistelussa

- Tiedon hyödyntämiselle säädösvalmistelussa on selkeät raamit ja prosessikuvaukset
- > Tästä huolimatta tiedon tuottaminen sekä soveltaminen on arvioitava sekä suunniteltava tapauskohtaisesti
- Säädösvalmistelussa tarvitaan monipuolisesti erilaisia tietolähteitä ja menetelmiä tiedon tuottamiseksi:
 - 1) Eri lähteistä sovellettava jo tuotettu tieto
 - 2) Ex ante –arvioita varten tarvittavat menetelmät, aineistot sekä työkalut
- Luotettavan tiedon rooli avainasemassa: Tiedon oltava riittävän korkeatasoista sekä valmistelijan käytettävissä

Edellytykset tiedon hyödyntämiselle

- Yksittäisten projektien (kuten säädöshankkeiden jälkiarviointi) tuottamien tietojen hyödyntäminen vaatii pitkäjänteisyyttä ja tietoisia valintoja organisaatioilta:
 1. Virkakoneiston kapasiteetti ja organisoituminen
 2. Poliittinen tahtotila ja vaatimukset tiedon hyödyntämiselle
 3. Jatkuva tiedon tuottaminen ja resurssit
 4. Jatkuva tiedon soveltaminen ja oppiminen

Johtopäätökset ja eväät jatsoon

- Markkinoiden toimivuus tunnistettu tulevaisuuskatsauksessa sekä muussa virkavalmistelussa
- Jälkiarvioinnit tuottavat arvokasta tietoa strategisen tilannekuvan luontia varten
- Tiedon tuottaminen tulee olla jatkuvaa ja riittävästi resursoitua
- Jälkiarviointeilla olennainen osa jatkuvaa tiedon tuotantoa
- Pitkäjänteisyyttä, kärsivällisyyttä ja tahtoa oppia

Kiitos!

lvm.fi Twitter: [@lvmfi](https://twitter.com/lvmfi)

Twitter: [@ronikni](https://twitter.com/ronikni)

Sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi